

UIT HET BUITENLAND

DE WETTELIJKE REGELING VAN HET ACCOUNTANTSBEROEP IN FRANKRIJK

door *F. Haarbosch*

In het Novembernummer 1950 van „Der Wirtschaftsprüfer” komt een beschouwing voor over het accountantsberoep in Frankrijk, welke ons aanleiding geeft om ook in dit tijdschrift nog eens enige aandacht aan deze regeling te wijden.

Vóór 1927 heeft de Staat zich met de regeling van het accountantsberoep niet bemoeid. Er bestond een aantal beroepsverenigingen, waarvan de belangrijkste waren de Société de Comptabilité de France en de Compagnie des Experts-Comptables de Paris. Overigens waren er plaatselijke en regionale verenigen, verenigd in de „Fédération des Compagnies d'Experts-Comptables de France et des Colonies”.

In 1927 dan werd door de Staat ingesteld het brevet: expert-comptable. De beroepsuitoefening bleef vrij, maar de vermelding van dit diploma gaf toch een zekere qualificatie aan de beoefenaren.

Naast de experts-comptables, brevetés par l'État, vond men nog de experts-comptables assermentés, de beëdigde accountants, die als deskundigen verbonden waren aan de gerechtelijke colleges.

Een volgende belangrijke gebeurtenis in de geschiedenis van het beroep in Frankrijk vond plaats in 1937, toen voor het eerst eisen werden gesteld voor de toelating als commissaire des comptes (commissaire de surveillance) bij Naamloze Vennootschappen. Bij N.V.'s, wier aandelen op de beurs worden genoteerd of die bij uitgifte van aandelen of obligaties een beroep doen op het publiek, moest voortaan tenminste een der leden een accountant zijn, die voorkomt in het register, dat bij de gerechtshoven voor de contrôle van dergelijke N.V.'s is aangelegd.

Tijdens de Duitse bezetting werd tenslotte het rekenings- en accountantswezen in Frankrijk van staatswege georganiseerd. Bij de Wet van 3 April 1942 werd de grondslag gelegd voor een gelijkgeschakelde organisatie: Ordre National des Experts-Comptables et des Comptables Agréés.

Na de bezetting werd deze regeling in grote lijnen gehandhaafd.

De Ordre, welke dus een organisatie van beroepsgenoten is, heeft regionale raden, die samenkomen in het Nationale Congres der regionale raden. Daarboven staat de Conseil Supérieur, die te Parijs zetelt. De Ordre staat onder staatstoezicht, uitgeoefend door een regeringscommissaris. De wettelijk vastgestelde Statuten, voorkomend in Bulletin No. 9 van September 1946 (dit is het Orgaan van de Ordre), houden de volgende bepalingen in, die voor ons in Nederland interessant geacht moeten worden ofwel doordat ze de materie op geheel andere wijze regelen dan bij ons het geval is, ofwel doordat ze een regeling treffen voor zaken, die bij ons nog op een regeling wachten.

Allereerst dan kent de Ordre twee categorieën van leden. Ten eerste de experts-comptables. Deze zijn, wat wij de publicaccountants noemen. Ten tweede de comptables agréés. Men zou hen kunnen betitelen als „boekhouder in het vrije beroep”, zoals wij deze kennen in de houders van administratiekantoren.

Beide betitelingen zijn beschermd. Zij, die als zodanig in de Ordre

wensen te worden opgenomen en in het register ingeschreven, moeten de nodige examens hebben afgelegd. De expert-comptable moet tenminste 25 jaar zijn en zijn stages hebben volbracht. De comptable-agréé moet tenminste 22 jaren zijn.

De Ordre omvat dus én accountants én boekhouders, doch alleen degenen die in het vrije beroep werkzaam zijn.

De statuten sluiten iemand, die in dienstbetrekking werkzaam is — tenzij op een accountantskantoor — uitdrukkelijk van het lidmaatschap uit.

De beroepsuitoefening kan individueel geschieden, dan wel door een maatschap of door een naamloze vennootschap. In de laatste gevallen moeten ook de maatschap of de naamloze vennootschap in het register zijn ingeschreven. Terwijl het N.I.v.A. de uitoefening van het accountantsberoep door een naamloze vennootschap niet toestaat, bevat het statuut van de Ordre hiervoor een gedetailleerde regeling. Zo moet het aandelenkapitaal tenminste 500.000 francs bedragen. De meerderheid daarvan moet in handen zijn van tenminste drie experts-comptables, ingeschreven in het register van de Ordre. De leiding van de N.V. moet geheel in handen liggen van experts-comptables. Door deze en nog andere bepalingen heeft men de onafhankelijkheid van de N.V. tegenover derden willen waarborgen.

Een typische bepaling is vervolgens nog, dat een expert-comptable ten hoogste 5 assistenten mag aanstellen en een comptable-agréé ten hoogste tien boekhouders. Maatschappijen en naamloze vennootschappen mogen per werkzaam lid van de Ordre dezelfde aantallen in dienst hebben. Onder deze aantallen zijn niet begrepen de zg. experts-comptables stagiaires, dat zijn de candidaat-leden, die de voorgeschreven stage volbrengen.

In de statuten zijn voorts de incomptabiliteiten opgenomen, in grote lijnen overeenstemmend met onze ere-regelen.

Tenslotte zij opgemerkt, dat buitenlanders kunnen worden opgenomen in de Ordre, mits hun vaderland een dergelijke toelating voor Fransen kent.

NIEUWE REGELING VOOR ACCOUNTANTS-OPLEIDING EN EXAMENS IN ZUID-AFRIKA

door F. Haarbosch

Tussen een aantal Zuid-Afrikaanse universiteiten en de accountantsverenigingen van de Unie en Rhodesia, is een regeling getroffen betreffende de opleiding en examinering van assistenten.

De universiteiten zullen leergangen organiseren en examens afnemen, welke voldoen aan de minimumeisen, te stellen door de „General Examining Board” van de verenigingen. Dit Bureau der Examens zal in het vervolg dus zelf geen examens meer afnemen, behoudens het hierna nog te noemen eindexamen.

Voor kandidaten, die in plaatsen wonen waar geen universiteit is gevestigd, zal de University of South Africa zorg dragen voor de opleiding (b.v. schriftelijke cursussen) en examinering. Deze examens omvatten: Accounting, Auditing, Law, Income Tax, Accounts of Trustees, Liquidators and Executors, Mathematics and Statistics.

Het eindexamen (Final qualifying examination) zal evenwel door de

„General Examining Board” worden afgenomen, om gelijkheid in eisen en beoordeling te garanderen. Tot dit examen, dat uitsluitend schriftelijk wordt afgenomen, worden over het algemeen slechts assistenten toegelaten, die vijf jaar praktische ervaring hebben opgedaan op het kantoor van een lid.

De bepaling omtrent dit examen luidt:

„The final qualifying examination shall consist of papers in the subjects of Accounting, Costing, Auditing and General Duties of a Professional Accountant, of such a nature as to test the fitness of candidates to practice and shall not be taken earlier than the last year of Articles of Clerkship”.

Ontleend aan een „Memorandum of the future Examination and Education of Accountant Students” van The Transvaal Society of Accountants.
